

PRIPREMA ZA ČETVITI ISPIT ZNANJA GLASOVI

8. RAZRED

IME I PREZIME:

OŠ RAZRED:

BODOVI: 60 OCJENA:

1. Dopuni rečenice.

Glas je govorna jedinica.

Svojstva glasa su prepoznatljivost i

U riječima **san** i **dan** značenje riječi razlikuje se zbog glasova i /2

2. Brojevima od 1 do 4 označi put zračne struje u nastajanju glasova.

..... Zračna struja prolazi dušnikom.

..... Glas se oblikuje u usnoj šupljini.

..... Pluća istiskuju zračnu struju.

..... Glasnice u grkljanu titraju. /1

3. Zaokruži govorne organe u usnoj šupljini.

grkljan, glasnice, zubi, nepce, pluća, jezik, desni, dušnik, čeljust /1

4. Dopuni rečenice.

Po kriteriji otvorenosti prolaza zračne struje glasovi se dijele na i

Otvornici su glasovi /2

5. Dopun rečenice.

Prema ulozi u slogu glasovi mogu biti samoglasnici i

Slog se sastoji od jednog i jednog ili više /2

6. Koji je zatvornik slogotvoran u primjerima *srce, prst*? /1

7. Rastavi riječi na slogove i u zagrade upiši broj otvornika u riječi.

opisati (.....)

crnilo (.....)

pijetao (.....)

kutije (.....) /4

8. Uz točnu tvrdnju napiši T, a uz netočnu tvrdnju N.

a. Svi su otvornici zvučni glasovi.

b. Glasovi **b, d, g, z, ž, đ, dž** su bezvučni zatvornici.

c. Pri tvorbi zvučnih glasova glasnice titraju.

d. U riječi *trava r* je slogotvorno. /4

9. Precrtaj uljeza u sljedećemu nizu glasova.

a, b, c, d, m

Uljez je glas jer je pri izgovoru toga glasa prolaz zračnoj struji

....., a ostali su glasovi /2

10. Iz riječi *suglasnik* ispiši:

a. jedan slogotvoran glas

b. jedan neslogotvoran glas

c. jedan slog

/3

11. Iz rečenice *Djeca se igraju u pješčaniku*. ispiši sljedeće glasove:

a. bezvučne zatvornike

b. nepčanike

c. desnike

/3

12. U sljedećim rečenicama podcrtaj pogrešno napisane riječi pa ih točno napiši na crtu ispod teksta.

Bez otca ne krećemo na put. Napokon ćemo oddahnuti od svakodnevnih obaveza. Voznja je duga i traje četiri sata. Za to vrijeme grickat ćemo orahčiče i razne sladke proizvode. Razmišljat ćemo i o stanbenome problemu koji nas muči.

..... /6

13. Zadatak ima dva dijela.

a. Dopuni rečenicu traženom riječju.

Očekujem tvoj **dolazak**. Veselim se tvojemu (*dolazak*, D. jd.). /1

b. Dopuni objašnjenje glasovne promjene koja se provodi u gornjem primjeru.

Kada se zvučni zatvornik nađe ispred bezvučnoga, zamjenjuje se svojim parnjakom.

Ta se glasovna promjena zove /2

14. Razvrstaj istaknute riječi iz teksta prema glasovnim promjenama koje su se u njima dogodile.

Zabava bila sve **življa**, sve veselija, žene sve **luđe**. Ljudi zagrljeni pjevaju i **urliču**, žene i cure **rašćupane** i zajapurene...

Odletio Marku gizdavi lugarski šešir, raščupala mu se **pažljivo** uređena frizura, zatutnjila glava kao bačva. (...)

Zašao Marko u šumu poznatom stazom, i tu mu je **mjesečina** više smetala nego koristila.

Sjene se pružile čudnovato, **grmlje** se činilo **strašno**, i on je teško razaznavao stazu.

Slavko Kolar, *Breza*, prema ulomku

jotacija

palatalizacija

jednačenje po mjestu tvorbe

/8

15. Imenuj glasovne promjene u sljedećim primjerima.

voziti – vožnja

primijetiti – primjedba

jastog – jastozima

prah – prašak

klicati – kličem

mudar – mudra

godište – godišnji

/7

16. Umetni ije/je/e/i.

b l – b lji – b lina – b liti

zv r – zv rad

c v – c včica – c vka

vr dan – vr dnost – vr dnota

/6

17. Prepiši rečenice tako da ispraviš pogreške. U nekim rečenicama ima više pogrešaka.

a. Razumjeo sam u čemu sam grješio u zadatku.

.....

b. Trebao sam potcrtati, a ne izpisati pogrešne primjere.

.....

c. Dobro mi baka govori da sam sljep kod zdravih očiju.

.....

/5